

HRVATSKI ZAVOD ZA ZAPOŠLJAVANJE

MJERE AKTIVNE POLITIKE ZAPOŠLJAVANJA IZ NADLEŽNOSTI HRVATSKOGA ZAVODA ZA ZAPOŠLJAVANJE PRIRUČNIK ZA DODJELU ZELENIH I DIGITALNIH RADNIH MJESTA

Zagreb, prosinac 2023.

Projekt je sufinancirala
Europska unija iz
Europskog socijalnog
fonda i Inicijative za
zapošljavanje mladih

Projekt je sufinancirala
Europska unija iz Europskog
socijalnog fonda

**Financira
Europska unija**
NextGenerationEU

Sadržaj

ZELENA RADNA MJESTA – NAČELA	1
ZA KOJE GOSPODARSKE DJELATNOSTI SE MOŽE DODIJELITI POTPORA?	1
KOJA SE RADNA MJESTA MOGU SMATRATI ZELENIMA?	2
A. Poslovi u gospodarskim subjektima koji rezultiraju proizvodima/ uslugama od koristi za okoliš ili koje pridonose očuvanju prirodnih resursa	3
B. Poslovi u gospodarskim subjektima povezani sa zelenom transformacijom poslovanja	16
KOJA SE RADNA MJESTA NEĆE SMATRATI ZELENIMA?	19
POSTUPAK DODJELE POTPORE	22
PROCES DONOŠENJA ODLUKA	22
ŠTO SE OČEKUJE OD POSLODAVACA PRILIKOM PREDAJE ZAHTJEVA?	23
DIGITALNA RADNA MJESTA – NAČELA	24
ZA KOJE GOSPODARSKE DJELATNOSTI SE MOŽE DODIJELITI POTPORA?	24
KOJA SE RADNA MJESTA MOGU SMATRATI DIGITALNIMA?	24
OPISI POSLOVA I PRIMJERI RADNIH MJESTA	25
POSTUPAK DODJELE POTPORE	28
PROCES DONOŠENJA ODLUKA	28
ŠTO SE OČEKUJE OD POSLODAVACA PRILIKOM PREDAJE ZAHTJEVA?	28
DODATAK	30
OKOLIŠNI CILJEVI – RAZRADA	30

ZELENA RADNA MJESTA – NAČELA

ZA KOJE GOSPODARSKE DJELATNOSTI SE MOŽE DODIJELITI POTPORA?

Potpora se može dodijeliti gospodarskim subjektima čija se djelatnost može smatrati okolišno održivom u skladu s Uredbom (EU) 2020/852 o uspostavi okvira za olakšavanje održivih ulaganja¹, i to ako:

- znatno doprinosi jednom od okolišnih ciljeva:
 - o Ublažavanje klimatskih promjena
 - o Prilagodba klimatskim promjenama
 - o Održiva uporaba i zaštita vodnih i morskih resursa
 - o Prijelaz na kružno gospodarstvo
 - o Sprečavanje i kontrola onečišćenja
 - o Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava
- ne šteti bitno niti jednom okolišnom cilju

Sljedeće gospodarske djelatnosti su isključene iz dodjele potpore temeljem načela "Ne nanosi značajnu štetu", a u skladu s Obavijesti Komisije (2021/C 58/01) o tehničkim smjernicama o primjeni načela nenanošenja bitne štete u okviru Uredbe o Mehanizmu za oporavak i otpornost²:

- aktivnosti povezane s fosilnim gorivima, uključujući daljnju uporabu³
- aktivnosti u okviru EU-ovog sustava trgovanja emisijama (ETS) kojima se postižu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu niže od relevantnih referentnih vrijednosti⁴
- aktivnosti koje se odnose na odlagališta otpada, spalionice⁵ i postrojenja za mehaničku biološku obradu⁶
- aktivnosti u kojima dugotrajno odlaganje otpada može uzrokovati štetu okolišu

¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/PDF/?uri=CELEX:32020R0852&from=HR>

² [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/PDF/?uri=CELEX:52021XC0218\(01\)&from=EN](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/PDF/?uri=CELEX:52021XC0218(01)&from=EN)

³ [Osim aktivnosti za proizvodnju električne energije i/ili topline, kao i povezane infrastrukture za prijenos i distribuciju, korištenjem prirodnog plina, a koji su u skladu s uvjetima navedenim u Dodatku III Tehničkih smjernica o primjeni načela nenanošenja bitne štete \(2021/C58/01\).](#)

⁴ [Ako podržane aktivnosti postignu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu značajno niže od relevantnih referentnih vrijednosti, potrebno je dati objašnjenje razloga zašto to nije moguće. Referentne vrijednosti utvrđene za besplatnu dodjelu za aktivnosti koje spadaju u područje primjene Sustava trgovanja emisijama, kako je navedeno u Provedbenoj uredbi Komisije \(EU\) 2021/447](#)

⁵ [Ovo se izuzeće ne odnosi na aktivnosti u postrojenjima koja su isključivo namijenjena obradi opasnog otpada koji se ne može reciklirati i na postojeća postrojenja, gdje su radnje u sklopu ove mjere u svrhu povećanja energetske učinkovitosti, hvatanja ispušnih plinova za skladištenje ili korištenje ili uporaba materijala iz pepela od spaljivanja, pod uvjetom da takve aktivnosti ne rezultiraju povećanjem kapaciteta postrojenja za preradu otpada ili produljenjem vijeka trajanja postrojenja a za koje se dokazi daju na razini postrojenja.](#)

⁶ [Ovo se isključenje ne odnosi na aktivnosti u postojećim postrojenjima za mehaničku biološku obradu u svrhu povećanja energetske učinkovitosti ili naknadnog opremanja operacijama recikliranja odvojenog otpada za kompostiranje biootpada i anaerobnu digestiju biootpada, pod uvjetom da takve aktivnosti ne rezultiraju povećanjem kapaciteta postrojenja za preradu otpada ili produljenjem vijeka trajanja postrojenja, a za koje se dokazi daju na razini postrojenja.](#)

KOJA SE RADNA MJESTA MOGU SMATRATI ZELENIMA?

A. Poslovi u gospodarskim subjektima koji rezultiraju proizvodima/uslugama od koristi za okoliš ili koji pridonose očuvanju prirodnih resursa.

- Radna mjesta kod gospodarskih subjekata koji većinski dio prihoda (više od 60%) ostvaruju proizvodnjom zelenih proizvoda i/ili pružanjem zelenih usluga
- Radna mjesta koja su izravno povezana s poslovnim procesima koji rezultiraju zelenim proizvodima i/ili zelenim uslugama čijom prodajom gospodarski subjekt ostvaruje manji dio prihoda
- Radna mjesta koja se izravno odnose na procjenu usklađenosti s okolišnim standardima i provedbu okolišnih propisa/standarda, osiguravaju obrazovanje i obuku vezano uz zelene tehnologije i prakse te povećavaju opću razinu svijesti javnosti o pitanjima okoliša

B. Poslovi u gospodarskim subjektima povezani sa zelenom transformacijom poslovanja primarno u energetske intenzivnim sektorima

- Radna mjesta koja se izravno odnose na stvaranje i/ili održavanje ekološki prihvatljivih tehnologija i praksi.
- Radna mjesta izravno povezana s poslovnim procesima koja su izmijenjena uvođenjem ekološki prihvatljivih tehnologija i praksi.

Ekološki prihvatljive tehnologije i prakse su one koji smanjuju negativan utjecaj na okoliš ili smanjuju korištenje prirodnih resursa u proizvodnji bilo kojeg proizvoda ili usluge.

A. Poslovi u gospodarskim subjektima koji rezultiraju proizvodima/ uslugama od koristi za okoliš ili koje pridonose očuvanju prirodnih resursa

Zeleni proizvodi i usluge mogu se svrstati u jednu ili više od sljedećih 4 kategorija:

- 1. Energija iz obnovljivih izvora i energetska učinkovitost (CILJ: Ublažavanje klimatskih promjena)**
 - Proizvodnja električne energije, topline ili goriva iz obnovljivih izvora energije, odnosno izvora koji su sačuvani u prirodi i obnavljaju se u cijelosti ili djelomično, posebno energija vodotoka, vjetra, neakumulirana sunčeva energija, biodizel, biomasa, bioplin, geotermalna energija itd.
 - Proizvodi i usluge koji poboljšavaju energetska učinkovitost. Ovoj kategoriji pripada energetska učinkovita oprema, uređaji, zgrade i vozila, kao i proizvodi i usluge koji poboljšavaju energetska učinkovitost zgrada i učinkovitost skladištenja i distribucije energije, kao što su Smart Grids napredne elektroenergetske mreže.
- 2. Smanjenje i uklanjanje onečišćenja, smanjenje emisije stakleničkih plinova te recikliranje i ponovna uporaba (CILJEVI: Prijelaz na kružno gospodarstvo, Sprečavanje i kontrola onečišćenja)**

Proizvodi i usluge koji:

- Smanjuju ili uklanjaju stvaranje ili oslobađanje zagađivača ili otrovnih spojeva odnosno uklanjaju onečišćujuće tvari ili opasan otpad iz okoliša.
 - Smanjuju emisije stakleničkih plinova drugim metodama osim proizvodnje obnovljive energije i energetske učinkovitosti
 - Smanjuju ili eliminiraju stvaranje otpadnih materijala; odnosno koji prikupljaju, ponovno koriste, obnavljaju, recikliraju ili kompostiraju otpadne materijale ili otpadne vode
- 3. Održivo upravljanje i očuvanje prirodnih resursa te prilagodba učincima klimatskih promjena (CILJEVI: Održiva uporaba i zaštita vodnih i morskih resursa, Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava, Prilagodba klimatskim promjenama)**

Proizvodi i usluge koji čuvaju prirodne resurse. U ovu kategoriju uključeni su proizvodi i usluge vezane uz ekološku poljoprivredu i održivo šumarstvo, ribarstvo, upravljanje zemljištem, upravljanje vodenim resursima, očuvanje bioraznolikosti.

- 4. Usklađenost s okolišnim standardima, obrazovanje te podizanje svijesti šire javnosti (horizontalno svi ciljevi)**

Proizvodi i usluge koji:

- Provode okolišne propise/standarde
- Osiguravaju obrazovanje i obuku vezano uz zelene tehnologije i prakse
- Povećavaju opću razinu svijesti javnosti o pitanjima okoliša

ZELENI SEKTORI

EKOLOŠKA POLJOPRIVREDA	
OPIS	
<p>Ekološki uzgoj je način poljoprivredne proizvodnje kojemu je cilj proizvodnja hrane primjenom prirodnih tvari i postupaka. Ekološka proizvodnja podrazumijeva poštovanje pravila ekološkog uzgoja koji su podložni nadzoru nacionalnih tijela. Navedeni propisi, kojima su uređena sva područja ekološke proizvodnje, temelje se među ostalim na sljedećim načelima:</p> <ul style="list-style-type: none"> nije dopuštena upotreba GMO-a nije dopuštena primjena ionizirajućeg zračenja ograničena je upotreba umjetnih gnojiva, herbicida i pesticida <p>Proizvođači ekoloških proizvoda moraju razviti alternativne načine održavanja plodnosti tla te zdravlja biljaka, kao što su:</p> <ul style="list-style-type: none"> primjena plodoreda kultura uzgoj biljaka koje vežu dušik i drugih usjeva za zelenu gnojidbu kako bi se obnovila plodnost tla izbjegavanje upotrebe mineralnih dušičnih gnojiva smanjenje utjecaja korova i štetočina upotrebom otpornih sorti te primjenom tehnika kojima se potiče prirodna kontrola štetočina 	
NKD KLASIFIKACIJA	
0111	Uzgoj žitarica (osim riže), mahunarki i uljanog sjemenja
0112	Uzgoj riže
0113	Uzgoj povrća, dinja i lubenica, korjenastog i gomoljastog povrća
0114	Uzgoj šećerne trske
0115	Uzgoj duhana
0116	Uzgoj predivog bilja
0119	Uzgoj ostalih jednogodišnjih usjeva
0121	Uzgoj grožđa
0122	Uzgoj tropskog i suptropskog voća
0123	Uzgoj agruma
0124	Uzgoj jezgričavog i koštuničavog voća
0125	Uzgoj bobičastog, orašastog i ostalog voća
0126	Uzgoj uljanih plodova
0127	Uzgoj usjeva za pripremanje napitaka
0128	Uzgoj bilja za uporabu u farmaciji, aromatskog, začinskog i ljekovitog bilja
0129	Uzgoj ostalih višegodišnjih usjeva
0161	Pomoćne djelatnosti za uzgoj usjeva
0321	Morska akvakultura
0322	Slatkovodna akvakultura
INDIKATIVNA LISTA PROIZVODA/USLUGA	
<ul style="list-style-type: none"> Poljoprivredni proizvodi i proizvodi akvakulture proizvedeni po pravilima ekološkog uzgoja i pomoćne usluge 	
DODATNI UVJETI ZA GOPODARSKI SUBJEKT	
<p>Gospodarski subjekt mora biti upisan u Upisnik ekoloških poljoprivrednih gospodarstava</p>	
PRIMJERI RADNIH MJESTA	

- Poljoprivrednici/e
- Uzgajivači/ce, osoblje rasadnika, pomoćnici u rasadnicima, čuvari/ke na selu
- Radnici/e na poljoprivrednom gospodarstvu

ODRŽIVO UPRAVLJANJE ŠUMAMA	
OPIS	
Održivo šumarstvo odnosi se na upravljanje i korištenje šuma i šumskog zemljišta na način i stopom koja održava njihovu bioraznolikost, produktivnost, sposobnost regeneracije, vitalnost i njihov potencijal za ispunjavanje, sada i u budućnosti, relevantnih ekoloških, gospodarskih i društvenih funkcija, na lokalnoj, nacionalnoj i globalnoj razini, a to ne uzrokuje štetu drugim ekosustavima.	
NKD KLASIFIKACIJA	
0210	Uzgoj šuma i ostale djelatnosti u šumarstvu povezane s njime
0220	Sječa drva
0240	Pomoćne usluge u šumarstvu
INDIKATIVNA LISTA PROIZVODA/USLUGA	
<ul style="list-style-type: none"> • uzgoj drveća za pošumljavanje • proizvodnja drvne biomase; ogrjevno drvo • savjetovanje i ostale usluge u vezi s pošumljavanjem 	
DODATNI UVJETI ZA GOPODARSKI SUBJEKT	
NP	
PRIMJERI RADNIH MJESTA	
<ul style="list-style-type: none"> • Šumarski radnici/e • Upravitelji/ce šuma • Stručnjaci/kinje za zaštitu okoliša i zaštitu okoliša 	

ZELENA PRERAĐIVAČKA INDUSTRIJA

OPIS

Zeleni proizvodi u okviru prerađivačke industrije smatraju se proizvodi koji posjeduju neke od sljedećih karakteristika:

- Proizvedeni su bez upotrebe otrovnih kemikalija i u higijenskim uvjetima
- Mogu se reciklirati, ponovno koristiti i biorazgradivi su u prirodi
- Dolaze s ekološki prihvatljivim pakiranjem
- Koriste najmanje moguće resursa za proizvodnju
- Imaju smanjen ili nulti ugljični otisak
- Imaju smanjen plastični otisak ili ga uopće nema

NKD KLASIFIKACIJA

NKD-ovi obuhvaćeni područjem C PRERAĐIVAČKA INDUSTRIJA

INDIKATIVNA LISTA PROIZVODA I USLUGA

- proizvodnja drvene sječke za biomasu;
- proizvodi za toplinsku i zvučnu izolaciju prvenstveno u zgradama: npr. proizvodi od pluta, prozori s tri izolacijska sloja, izolacijski materijali za fasade, krovove i drugi elementi zgrada, kao što su materijali izrađeni od staklene vune, kamene vune, celuloze, polimera i poliuretana i ostali
- obnovljeni drveni spremnici
- biogoriva
- regenerirana guma u osnovnim oblicima ili u pločama, listovima ili trakama, vreće i torbe od biološke plastike
- cijevi za uređaje za pročišćavanje otpadnih voda te za vodno gospodarstvo
- vreće i vrećice kojima se zamjenjuju plastične vrećice;
- kante, kutije, spremnici i ostale posude za skladištenje i prijevoz otpada
- rupičasta vjedra i slični predmeti za filtriranje vode na ulazu u odvođe;
- ploče, blokovi i slični predmeti od biljnih vlakana, slame ili drvnog otpada, spojeni mineralnim vezivima
- posebna oprema proizvedena za zaštitu okoliša i proizvodi za upravljanje resursima: npr. termostati za reguliranje grijanja i hlađenja, termostatski ventili, toplinske crpke, kondenzacijski kotlovi, solarni grijači vode
- olovni spremnici za radioaktivni otpad
- instrumenti, strojevi i uređaji za analizu onečišćujućih tvari, filtriranje ili pročišćavanje plinova i tekućina, posebna oprema proizvedena za zaštitu okoliša i proizvodi za upravljanje resursima: npr. termostati za reguliranje grijanja i hlađenja, termostatski ventili, toplinske crpke, kondenzacijski kotlovi, solarni grijači vode
- svjetiljke s izbojem kao svjetiljke niskog pritiska (npr. kompaktne fluorescentne svjetiljke) i najučinkovitiji kućanski aparati
- posebna oprema za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora: npr. sustavi za skladištenje bioplina, kotlovi na drva i ostali uređaji, solarne ploče i fotonaponske ćelije, hidraulične turbine i vodenična kola, vjetroturbine; posebna oprema proizvedena za zaštitu okoliša i proizvodi za upravljanje resursima: npr. termostati za reguliranje grijanja i hlađenja, termostatski ventili, toplinske crpke, kondenzacijski kotlovi, solarni grijači vode
- pumpe za pročišćavanje otpadnih voda
- strojevi za obradu otpada (npr. koji se upotrebljavaju na odlagalištima),

• instrumenti, strojevi i uređaji za analizu onečišćujućih tvari, filtriranje ili pročišćavanje plinova i tekućina,• strojevi za uporabu metala• električna prijevozna oprema i energetski učinkovitija prijevozna oprema; vozila za prikupljanje otpadnih voda i čišćenje odvoda• ispušne cijevi i njihovi dijelovi (i filtri za čestice)• usluge održavanja, popravka i instalacije ekoloških proizvoda• usluge održavanja i popravka za smanjivanje gubitka vode• ostalo

DODATNI UVJETI ZA GOPODARSKI SUBJEKT

NP

PRIMJERI RADNIH MJESTA

• Sva zanimanja

ENERGIJA IZ OBNOVLJIVIH IZVORA	
OPIS	
Proizvodnja energije iz obnovljivih izvora uključuje proizvodnju električne energije ili topline koja je proizvedena iz energije vjetra, solarne energije (toplinsku, fotonaponsku i koncentriranu), hidroenergije, energije plime i oseke, geotermalne energiju, topline okoline koju hvataju toplinske pumpe, biogoriva i obnovljivih dijelova otpada.	
NKD KLASIFIKACIJA	
3511	Proizvodnja električne energije
3521	Proizvodnja plina
3530	Opskrba parom i klimatizacija
7111	Arhitektonske djelatnosti
7112	Inženjerstvo i s njim povezano tehničko savjetovanje
INDIKATIVNA LISTA PROIZVODA I USLUGA	
<ul style="list-style-type: none"> • Električna struja, plin i toplina iz obnovljivih izvora 	
DODATNI UVJETI ZA GOPODARSKI SUBJEKT	
Gospodarski subjekt mora biti upisan u Registar obnovljivih izvora energije i kogeneracije te povlaštenih proizvođača (Registar OIEKPP)	
PRIMJERI RADNIH MJESTA	
<ul style="list-style-type: none"> • Inženjeri/ke elektroenergetskog sustava • Instalateri/ke trafostanica • Kontrolni inženjeri/ke • Serviseri/ke za održavanje 	

ODRŽIVA OPSKRBA I UPRAVLJANJE VODAMA, GOSPODARENJE OTPADOM TE SANACIJA OKOLIŠA**OPIS**

Održiva opskrba i upravljanje vodama, poboljšanje učinkovitosti vodnog sustava, gospodarenje otpadom te sanacija okoliša podrazumijeva usluge koje se obavljaju sukladno načelima propisanim Zakonom o vodama, Zakonom o gospodarenju otpadom te Zakonom o zaštiti okoliša.

NKD KLASIFIKACIJA

3600	Skupljanje, pročišćavanje i opskrba vodom
3700	Uklanjanje otpadnih voda
3811	Skupljanje neopasnog otpada
3812	Skupljanje opasnog otpada
3821	Obrada i zbrinjavanje neopasnog otpada
3822	Obrada i zbrinjavanje opasnog otpada
3831	Rastavljanje olupina
3832	Oporaba posebno izdvojenih materijala
3900	Djelatnosti sanacije okoliša te ostale djelatnosti gospodarenja otpadom
7112	Inženjerstvo i s njim povezano tehničko savjetovanje

INDIKATIVNA LISTA PROIZVODA I USLUGA

- usluge odvodnje: prikupljanje, prijevoz i pročišćavanje otpadnih voda, rad, održavanje i čišćenje sustava odvodnje, desalinizirana voda i prikupljena kišnica; održavanje vodovodnih cijevi radi smanjivanja gubitka vode
- usluge prikupljanja, obrade i odlaganja opasnog i neopasnog otpada
- rastavljanje olupina
- usluge oporabe materijala; sekundarne sirovine
- usluge sanacije i čišćenja tla, podzemnih i površinskih voda; usluga sanacije i čišćenja zraka; ostale usluge sanacije i posebne kontrole onečišćenja, usluge prikupljanja drenažnih voda radi sprječavanja onečišćenja podzemnih voda,

DODATNI UVJETI ZA GOPODARSKI SUBJEKT

Gospodarski subjekt mora biti upisan u odgovarajuće upisnike sukladno važećim Zakonima

PRIMJERI RADNIH MJESTA

- Tehničari/ke pripreme i obrade vode
- Ekološki tehničari/ke
- Komunalni/e djelatnici/e

ZELENA / ODRŽIVA GRADNJA

OPIS

Zelena gradnja se odnosi se na procese koji stvaranje i korištenje izgrađenog okoliša čine što više prijateljskim za prirodni okoliš. Od faze projektiranja do montaže do funkcionalnosti strukture po završetku, zelena gradnja usredotočuje se na smanjenje negativnih utjecaja na okoliš pa čak i na dodavanje nekih pozitivnih prednosti.

Načela zelene gradnje su sljedeća:

- **KORIŠTENJE I RECIKLAŽA ODRŽIVIH MATERIJALA**

Jedan od aspekata gradnje koji ima najveći negativan utjecaj na okoliš je obrada građevinskog materijala. Stvaranje drva, čelika, betona i drugih materijala koji se koriste u građevinarstvu može uzrokovati krčenje šuma, onečišćenje, emisije ugljika i druge štetne učinke.

Kako bi se taj utjecaj smanjio, zelena gradnja koristi ekološki prihvatljivije prirodne materijale umjesto teško obrađene ili potencijalno otrovne. Druga mogućnost je korištenje kvalitetnijih materijala kako bi se smanjila potreba za čestim popravcima ili zamjenama.

Građevinski timovi također mogu reciklirati materijale koji su spašeni iz srušenih zgrada ili sastrugani kao neiskorištene komponente iz drugih projekata. Beton i drugi materijali također se mogu reciklirati.

- **PREFABRIKACIJA I PAMETNIJI PROCESI GRADNJE**

Modularna gradnja je jedna od metoda gradnje koja pokazuje obećavajuće rezultate u ekološki prihvatljivoj gradnji. Umjesto da se struktura u potpunosti gradi na licu mjesta, modularna gradnja uključuje korištenje većih komponenti koje su montažne ili izrađene u objektu izvan gradilišta. Prefabrikacija omogućuje ugradnju kontroliranijeg okruženja, što može rezultirati manjim otpadom materijala, smanjenom potrošnjom energije i višom kvalitetom gradnje.

Prefabricirani dijelovi poput zidnih segmenata transportiraju se na mjesto projekta, gdje se sklapaju.

- **UKLJUČIVANJE ALTERNATIVNIH IZVORA ENERGIJE**

Zelene zgrade često se okreću čistim alternativnim energetske opcijama kao sredstvu za napajanje (ili djelomično napajanje) svojih funkcija.

Za većinu zgrada, jednostavan način za to je korištenje solarnih panela koji mogu prikupljati sunčevu svjetlost izloženu vrhu zgrade svaki dan i pomoći u stvaranju električne energije.

- **INSTALACIJA ENERGETSKI UČINKOVIH UREĐAJA**

Moderne zgrade imaju svjetla, HVAC jedinice, tekuću vodu i druge sadržaje koji zahtijevaju potrošnju struju i resurse. Za mnoge od njih postoje ekološki prihvatljive opcije koje poboljšavaju učinkovitost i smanjuju potrošnju energije i troškove u usporedbi s drugim opcijama.

Jedan primjer za to su prozori. Ugradnja visokokvalitetnih prozora s dvostrukim staklima s jakim brtvljenjem može smanjiti neželjeni prijenos topline i potrošnju energije. Slični učinci mogu se postići nadogradnjom vrata i izolacije.

Ostali primjeri ekološki prihvatljivih uređaja uključuju:

- Energetski učinkovite žarulje
- Automatski senzori za isključivanje svjetla kada se soba ne koristi
- Zahodi s promjenjivom jačinom ispiranja
- Slavine sa senzorom pokreta u kupaonicama i kuhinjama

Pod zelenom/održivom gradnjom obuhvaćena je i energetska obnova postojećih zgrada te sve usluge koje se odnose na održavanje, popravka i instalacije ekoloških proizvoda.

NKD KLASIFIKACIJA

4110 Organizacija izvedbe projekata za zgrade

4120	Gradnja stambenih i nestambenih zgrada
4222	Gradnja vodova za električnu struju i telekomunikacije
4299	Gradnja ostalih građevina niskogradnje, d. n.
4311	Uklanjanje građevina
4312	Pripremni radovi na gradilištu
4313	Pokusno bušenje i sondiranje terena za gradnju
4321	Elektroinstalacijski radovi
4322	Uvođenje instalacija vodovoda, kanalizacije i plina i instalacija za grijanje i klimatizaciju
4329	Ostali građevinski instalacijski radovi
4331	Fasadni i štukaterski radovi
4332	Ugradnja stolarije
4333	Postavljanje podnih i zidnih obloga
4334	Soboslikarski i staklarski radovi
4339	Ostali završni građevinski radovi
4391	Radovi na krovu
4399	Ostale specijalizirane građevinske djelatnosti, d. n.
7111	Arhitektonske djelatnosti
7112	Inženjerstvo i s njim povezano tehničko savjetovanje
INDIKATIVNA LISTA PROIZVODA I USLUGA	
<ul style="list-style-type: none"> • energetski učinkovite i pasivne zgrade i energetska obnova postojećih zgrada • usluge održavanja i popravka vodovodnih mreža • sustavi za obradu otpadnih voda i otpada i sustavi odvodnje • postavljanje fotonaponskih ploča • usluge održavanja, popravka i instalacije ekoloških proizvoda 	
DODATNI UVJETI ZA GOPODARSKI SUBJEKT	
NP	
PRIMJERI RADNIH MJESTA	
<ul style="list-style-type: none"> • Nadzornici/e gradnje • Građevinski/e inženjeri/ke • Voditelji/ce gradilišta • Električari/ke • Vodoinstalateri/ke • Instalateri/ke • Zidari/ce • Arhitekti/ce i inženjeri/ke za energetski učinkovite i pasivne zgrade 	

ČISTA MOBILNOST	
OPIS	
Čista mobilnost obuhvaća sve načine prijevoza koji koriste alternativna goriva ili napredne tehnologije za smanjenje emisije stakleničkih plinova. To može uključivati plug-in hibridna i električna vozila.	
NKD KLASIFIKACIJA	
4931	Gradski i prigradski kopneni prijevoz putnika
4932	Taksi služba
4939	Ostali kopneni prijevoz putnika, d. n.
4941	Cestovni prijevoz robe
5010	Pomorski i obalni prijevoz putnika
5020	Pomorski i obalni prijevoz robe
5030	Prijevoz putnika unutrašnjim vodenim putovima
5040	Prijevoz robe unutrašnjim vodenim putovima
7112	Inženjerstvo i s njim povezano tehničko savjetovanje
7120	Tehničko ispitivanje i analiza
INDIKATIVNA LISTA PROIZVODA I USLUGA	
<ul style="list-style-type: none"> • usluge prijevoza s niskougličnim vozilima i plovilima 	
DODATNI UVJETI ZA GOPODARSKI SUBJEKT	
NP	
PRIMJERI RADNIH MJESTA	
<ul style="list-style-type: none"> • Vozači/ce niskougličnih vozila • Operativci/ke i tehničari/ke za održavanje vozila • Operativci/ke u logistici 	

ZELENI TURIZAM	
OPIS	
<p>Zelena turistička usluga odnosi se na usluge turističkog smještaja i usluga kampa te bilo koje od sljedećih pomoćnih usluga (usluga prehrane, objekti za rekreaciju ili slobodno vrijeme, zelene površine, prostorije za jedinstvene događaje, sanitarni objekti, objekti za pranje i kuhanje, objekti koji pružaju informacije) koji zadovoljavaju niz mjerila i standarda za važeći EU ili drugi eko certifikat dobiven od treće strane (https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/PDF/?uri=CELEX:32017D0175&from=EN): Usluga koja promiče održivi turizam također se smatra zelenom uslugom (usluga turoperatora te pružanje usluge turistički promocije).</p>	
NKD KLASIFIKACIJA	
5510	Hoteli i sličan smještaj
5520	Odmarališta i slični objekti za kraći odmor
5530	Kampovi i prostori za kampiranje
5590	Ostali smještaj
7912	Djelatnosti organizatora putovanja (turoperatora)
7990	Ostale rezervacijske usluge i djelatnosti povezane s njima
INDIKATIVNA LISTA PROIZVODA I USLUGA	
<ul style="list-style-type: none"> • Zelene/održive turističke usluge 	
DODATNI UVJETI ZA GOPODARSKI SUBJEKT	
<p>Gospodarski subjekt mora posjedovati važeći EU certifikat ili certifikat dobiven od treće strane kojim se objekt za smještaj ili turistička usluga označava održivim (izuzev usluge pružanja pomoći turistima i djelatnosti turističke promocije).</p>	
PRIMJERI RADNIH MJESTA	
<ul style="list-style-type: none"> • Osoblje u hotelu s oznakom ECO -label (sobari/ce, kuhari/ce, konobari/ce) • Animatori/ce za održivi turizam 	

ZELENE HORIZONTALNE DJELATNOSTI	
OPIS	
Zelene stručne, znanstvene, tehničke i obrazovne djelatnosti odnose se na procjenu usklađenosti s okolišnim standardima i provedbu okolišnih propisa/standarda, osiguravaju obrazovanje i obuku vezano uz zelene tehnologije i prakse te povećavaju opću razinu svijesti javnosti o pitanjima okoliša.	
NKD KLASIFIKACIJA	
7211	Istraživanje i eksperimentalni razvoj u biotehnologiji
7219	Ostalo istraživanje i eksperimentalni razvoj u prirodnim, tehničkim i tehnološkim znanostima
7490	Ostale stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti, d. n.
8130	Uslužne djelatnosti uređenja i održavanja krajolika
8541	Obrazovanje nakon srednjeg koje nije visoko
8542	Visoko obrazovanje
8551	Obrazovanje i poučavanje u području sporta i rekreacije
8552	Obrazovanje i poučavanje u području kulture
8559	Ostalo obrazovanje i poučavanje, d. n.
8560	Pomoćne uslužne djelatnosti u obrazovanju
9499	Djelatnosti ostalih članskih organizacija; d.n.
INDIKATIVNA LISTA PROIZVODA/USLUGA	
<ul style="list-style-type: none"> • usluge osposobljavanja za zaštitu okoliša i upravljanje resursima • usluge ekološkog savjetovanja • usluge istraživanja i razvoja za zaštitu okoliša i upravljanje resursima • inženjerske i arhitektonske usluge za energetske učinkovite i pasivne zgrade i energetske obnovu postojećih zgrada, za projekte obnovljive energije, za projekte gospodarenja vodom, otpadnim vodama i otpadom 	
DODATNI UVJETI ZA GOPODARSKI SUBJEKT	
NP	
PRIMJERI RADNIH MJESTA	
<ul style="list-style-type: none"> • Energetski certifikatori • Savjetnici/e za procjenu utjecaja na okoliš 	

B. Poslovi u gospodarskim subjektima povezani sa zelenom transformacijom poslovanja

Ekološki prihvatljive tehnologije i prakse mogu se svrstati u jednu ili više od sljedeće 3 kategorije:

1. Energija iz obnovljivih izvora i energetska učinkovitost (CILJ: Ublažavanje klimatskih promjena)

Proizvodnja električne energije, topline ili goriva iz obnovljivih izvora prvenstveno za korištenje unutar gospodarskog subjekta.

Korištenje tehnologija i praksi za poboljšanje energetske učinkovitosti unutar gospodarskog subjekta. U ovu skupinu uključena je kogeneracija (kombinirana toplinska i električna energija).

2. Smanjenje i uklanjanje onečišćenja, smanjenje stakleničkih plinova te recikliranje i ponovna upotreba (CILJEVI: Prijelaz na kružno gospodarstvo, Sprečavanje i kontrola onečišćenja)

Korištenje tehnologija i praksi unutar gospodarskog subjekta za:

- Smanjenje ili eliminiranje stvaranja ili oslobađanja zagađivača ili otrovnih spojeva, ili uklanjanje onečišćujućih tvari ili opasnog otpada iz okoliša.
- Smanjenje emisije stakleničkih plinova drugim metodama osim proizvodnje obnovljive energije i energetske učinkovitosti.
- Smanjenje ili eliminiranje stvaranja otpadnih materijala; prikupljanje, ponovno korištenje, obnavljanje, recikliranje ili kompostiranje otpadnih materijala ili otpadnih voda.

3. Očuvanje prirodnih resursa (CILJEVI: Održiva uporaba i zaštita vodnih i morskih resursa, Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava, Prilagodba klimatskim promjenama)

Korištenje tehnologija i praksi unutar ustanove za očuvanje prirodnih resursa ili smanjenje resursa potrošenih u proizvodnji određenog proizvoda te zamjena primarnih sirovina sekundarnim (reciklirani ili ponovno upotrijebljeni materijali koji se obrađuju, a u suprotnom bi bili odbačeni ili obrađeni na način koji je manje prihvatljiv za okoliš). U ovu skupinu uključene su i tehnologije i prakse vezane uz organsku poljoprivredu i održivo šumarstvo; upravljanje zemljištem; očuvanje tla, vode ili divljih životinja; i upravljanje oborinskim vodama.

PRIMJERI EKOLOŠKI PRIHVATLJIVIH TEHNOLOGIJA I PRAKSI

- nabavka i korištenje službenih vozila koje za pogon ne koriste fosilna goriva
- redizajn ambalaže proizvoda kako bi se smanjila upotreba plastike
- prikupljanje i recikliranje otpada koji nastaje tijekom proizvodnog procesa
- prikupljanje i recikliranje ambalaže vlastitih proizvoda za proizvodnju zelenih proizvoda za korištenje unutar gospodarskog subjekta

Radna mjesta koja su izravno povezana s takvim procesima (kojim se istražuju, razvijaju ili koriste/održavaju tehnologije i prakse kako bi umanjili utjecaj gospodarskog subjekta na okoliš, ili u okviru čijih zaduženja je obuka ostalih radnika u tim tehnologijama i praksama) smatrat će se zelenim radnim mjestima.

Takvi radnici mogu obavljati različite djelatnosti, kao što su:

- Provođenje istraživanja i razvoja procesa za očuvanje energije ili prirodnih resursa ili za smanjenje onečišćenja
- Planiranje, provedba i praćenje procesa za očuvanje energije ili prirodnih resursa ili za smanjenje onečišćenja
- Održavanje ili ugradnja opreme ili infrastrukture povezane s procesima za očuvanje energije ili prirodnih resursa ili za smanjenje onečišćenja
- Mjerenje i kontrola rezultata procesa za očuvanje energije ili prirodnih resursa ili za smanjenje onečišćenja

PRIMJERI ZELENIH RADNIH MJESTA

- kemijski inženjer/ka koji razvija proces kemijske proizvodnje koji rezultira manjim emisijama onečišćenja zraka
- radnik/ca koji upravlja opremom za proizvodnju obnovljive energije za proizvodnju električne energije za korištenje unutar ustanove
- instalater/ka regulacijskih ventila u proizvodnom pogonu koji instalira sustave sa svrhom smanjenja emisije onečišćenja vode
- kemijski tehničar/ka koji ispituje uzorke zraka za razine emisija onečišćenja
- dizajneri/ce održivih proizvoda usmjereni na stvaranje proizvoda s minimalnim utjecajem na okoliš (integracija održivih materijala, učinkovitih proizvodnih procesa i reciklirajućih komponenti)
- inženjeri/ke obnovljive energije specijalizirani za dizajniranje i implementaciju rješenja obnovljive energije unutar proizvodnje, kao što su solarni ili vjetroenergetski sustavi, kako bi smanjili ugljični otisak
- specijalisti/ce za usklađenost s okolišnim propisima koji osiguravaju da proizvodni procesi budu u skladu s okolišnim propisima i standardima
- upravitelji/ce energetske učinkovitosti zaduženi za optimizaciju korištenja energije u proizvodnim procesima, smanjenje potrošnje energije i promicanje korištenja obnovljivih izvora energije.
- Specijalisti/ce za zelene nabavne lance zaduženi za stvaranje održivih nabavnih lanaca, usredotočujući se na smanjenje emisija, otpada i potrošnje energije u transportu i nabavi materijala
- Stručnjaci/kinje za razvoj u upravljanje programima recikliranja unutar proizvodnih pogona, ciljajući na smanjenje otpada i promicanje korištenja recikliranog materijala
- Inženjeri/ke održivog pakiranja koji dizajniraju ekološki prihvatljiva pakirna rješenja, koristeći biorazgradive ili reciklirane materijale kako bi smanjili utjecaj na okoliš.
- Inženjeri/ke ekološki prihvatljivih procesa zaduženi za restrukturiranje proizvodnih procesa kako bi bili ekološki prihvatljiviji, na primjer smanjujući potrošnju vode, minimalizirajući upotrebu kemikalija i smanjujući emisije.
- Analitičari/ke ugljičnog otiska koji mjere i upravljaju ugljičnim otiskom proizvodnih aktivnosti, razvijajući strategije za smanjenje emisija stakleničkih plinova

Radna mjesta izravno povezana s poslovnim procesom koji je izmijenjen uvođenjem zelenih tehnologija i praksi smatrat će se zelenim radnim mjestima.

PRIMJERI ZELENIH RADNIH MJESTA

- Radnik/ca u proizvodnom pogonu koji je ulaganjima opremljen s energetske učinkovite opreme te rekonstruiran na način da smanjuje potrošnju vode i emisije
- Radnik/ca na liniji proizvoda za koje je uvedeno korištenje sekundarnih, recikliranih sirovina

KOJA SE RADNA MJESTA NEĆE SMATRATI ZELENIIMA?

- Radna mjesta izravno vezana za upravljačke funkcije gospodarskog subjekta ili administrativne poslove u vezi s tehničkom podrškom upravljačkoj strukturi (poput računovodstva, pravne službe, tajništva itd.), u slučaju kad poslodavac ne ostvaruje većinski dio prihoda od proizvodnje zelenih proizvoda/pružanja zelenih usluga.

PRIMJER	
ne	Gospodarski subjekt veći dio prihoda ostvaruje u djelatnosti trgovine, a manji dio prihoda od pružanja usluge izrade projekata kompletnih energetske obnove stambenih i gospodarskih objekata- .Planira se zapošljavanje računovođe/računovotkinje. <i>+ iako gospodarski subjekt pruža zelenu uslugu u manjem segmentu poslovanja, radno mjesto nije izravno vezano uz poslovne procese koje se odnose na zelenu uslugu</i>
da	Gospodarski subjekt ostvaruje u cijelosti svoje prihode od pružanja usluge izrade projekata kompletnih energetske obnove stambenih i gospodarskih objekata. Planira se zapošljavanje računovođe/računovotkinje. <i>+ gospodarski subjekt ostvaruje sve prihode od pružanja zelene usluge, stoga se i radna mjesta koja nisu povezana s poslovnim procesima koja se odnose na zelene usluge mogu smatrati zelenim radnim mjestima</i>
da	Gospodarski subjekt veći dio prihoda ostvaruje u djelatnosti trgovine, a manji dio prihoda od pružanja usluge izrade projekata kompletnih energetske obnove stambenih i gospodarskih objekata. Planira se zapošljavanje ovlaštenog arhitekta za projektiranje energetske obnove. <i>+ gospodarski subjekt pruža u manjem segmentu poslovanja zelenu uslugu, a radno mjesto je izravno vezano uz poslovne procese koji se odnose na zelenu uslugu</i>

- Radna mjesta u kojima radnik samo u manjem dijelu radnog vremena obavlja poslove koji se odnose na proizvodnju zelenih proizvoda ili zelenih usluga, odnosno u kojima radnik u manjem dijelu radnog vremena obavlja poslove vezane uz stvaranje/održavanje ekološki prihvatljivih proizvodnih procesa ili smanjeno korištenje prirodnih resursa

PRIMJER	
ne	Gospodarski subjekt proizvodi kućanske aparate. Manji dio prihoda poslovanja odnosi se na proizvode iz portfelja gospodarskog subjekta koji se mogu klasificirati kao zeleni proizvodi. Planira se zapošljavanje specijalista za dizajn proizvoda u odjelu za istraživanje i razvoj. Zaduženja radnika se odnose na dizajn i razvoj svih proizvoda gospodarskog subjekta.
da	Gospodarski subjekt proizvodi kućanske aparate. Manji dio prihoda poslovanja odnosi se na proizvode iz portfelja gospodarskog subjekta koji se mogu klasificirati kao zeleni proizvodi. Planira se zapošljavanje specijalista zaduženog za zeleni dizajn proizvoda u odjelu za istraživanje i razvoj.

- Radna mjesta u djelatnostima gospodarskog subjekta koja doprinose jednom ili više okolišnih ciljeva, ali koja pritom nanose štetu drugim okolišnim ciljevima

PRIMJER	
ne	Gospodarski subjekt obavlja djelatnost sakupljanja i zbrinjavanja otpada. Gospodarski subjekt u svojim pogonima spaljuje otpad koji je odvojeno sakupljen radi pripreme za ponovnu uporabu ili recikliranja. Planira se zapošljavanje komunalnog djelatnika/ce u odjelu za odvoz kućnog otpada.
da	Gospodarski subjekt obavlja djelatnost sakupljanja i zbrinjavanja otpada. Gospodarski subjekt u svojim pogonima spaljuje otpad koji nastaje obradom odvojeno sakupljenoga otpada za kojeg spaljivanje daje najbolji ishod za okoliš. Planira se zapošljavanje komunalnog djelatnika/ce u odjelu za odvoz kućnog otpada.

- Radna mjesta u gospodarskim subjektima koja su uvela ili uvode tehnologije i prakse koje imaju pozitivan utjecaj na očuvanje okoliša ili prirodnih resursa, ali niti jedno radno mjesto u gospodarskom subjektu nije stvoreno isključivo u tu svrhu

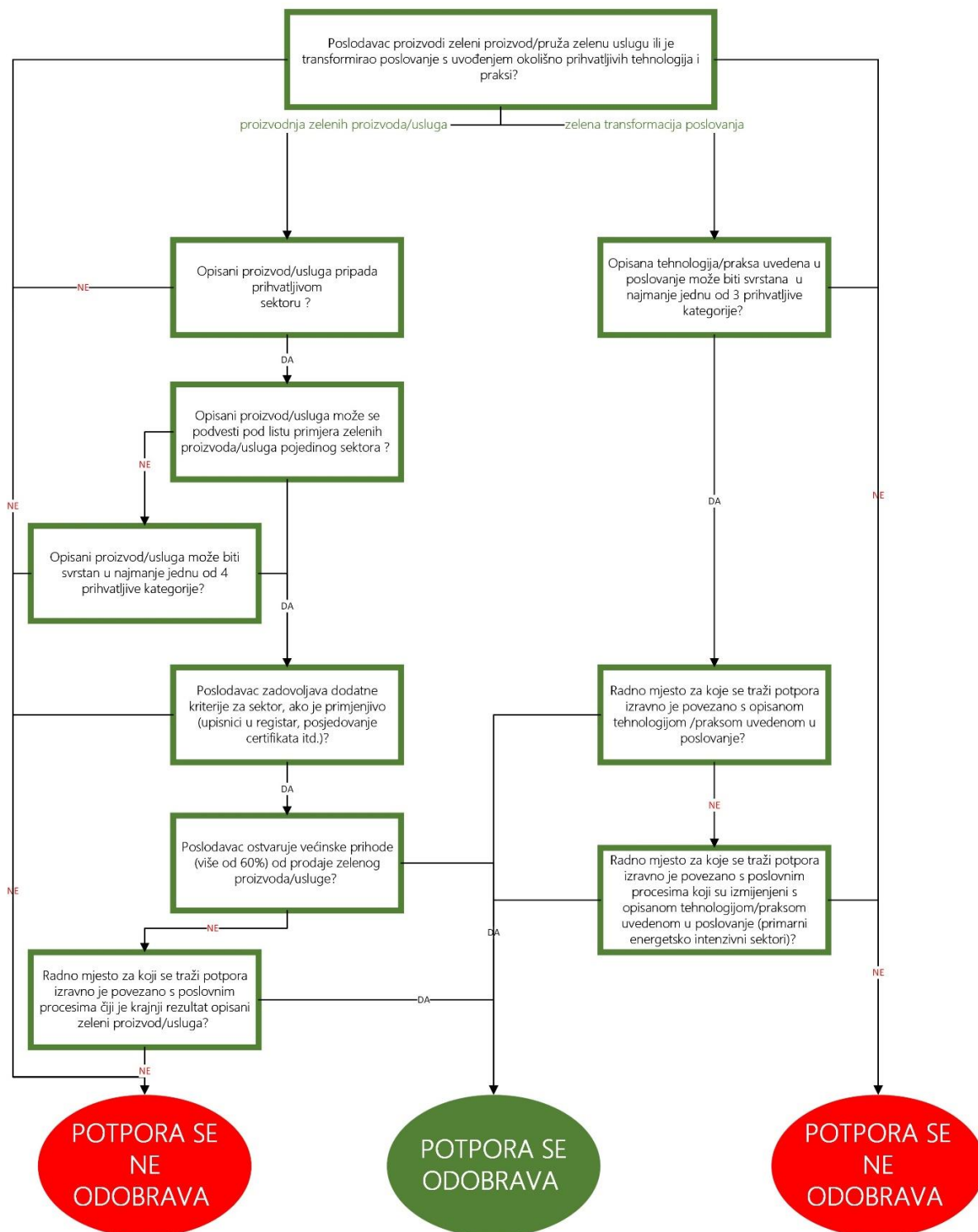
PRIMJER	
ne	Gospodarski subjekt obavlja djelatnost trgovine. Gospodarski subjekt provodi niz mjera i praksi u svom poslovanju koji smanjuju negativan utjecaj na okoliš i smanjuju korištenje prirodnih resursa (korištenje recikliranog papira, razdvajanje nastalog otpada, postavljanje solarnih panela za generiranje solarne energije za korištenje u svim maloprodajnim objektima u vlasništvu GS). Planira se zapošljavanje prodavača/prodavačice u trgovini. <i>+ radno mjesto nije vezano uz poslove koji se izravno odnose na stvaranje ekološki prihvatljivih proizvodnih procesa ili smanjeno korištenje prirodnih resursa u gospodarskom subjektu.</i>
da	Gospodarski subjekt obavlja djelatnost trgovine. Gospodarski subjekt provodi niz mjera i praksi u svom poslovanju koji smanjuju negativan utjecaj na okoliš i smanjuju korištenje prirodnih resursa (korištenje recikliranog papira, razdvajanje nastalog otpada, postavljanje solarnih panela za generiranje solarne energije za korištenje u svim maloprodajnim objektima u vlasništvu GS). Planira se zapošljavanje djelatnika/ce za održavanje i popravak solarnih panela. <i>+ radno mjesto je vezano uz poslove koji se izravno odnose na stvaranje ekološki prihvatljivih proizvodnih procesa ili smanjeno korištenje prirodnih resursa u gospodarskom subjektu.</i>

NAPOMENA: U slučaju da je potrebno povezati radno mjesto sa poslovnim procesom poslodavca, iz naziva radnog mjesta najčešće nije moguće utvrditi da li je radno mjesto zeleno, stoga je potrebno jasno opisati poslove i zaduženja radnog mjesta i vezu s poslovnim procesima gospodarskog subjekta kojima se stvaraju zeleni proizvodi /pružaju zelene usluge ili su izmijenjeni uvođenjem zelenih tehnologija i praksi..

PRIMJER	
da	Gospodarski subjekt pruža usluge taxi prijevoza. Vozni park u cijelosti se sastoji od električnih i hibridnih vozila. Planira se zapošljavanje vozača taxi vozila. <i>+ radno mjesto je povezano s poslovnim procesima čiji krajnji rezultat predstavljaju zeleni proizvodi ili pružanje zelene usluge</i>
da	Gospodarski subjekt pruža usluge taxi prijevoza. Vozni park u cijelosti se sastoji od električnih i hibridnih vozila. Planira se zapošljavanje administrativne tajnice. <i>+ gospodarski subjekt većinski ostvaruje prihode od pružanja zelene usluge te iako, radno mjesto nije izravno vezano uz poslovne procese koji se odnose na zelenu uslugu, može se smatrati zelenim radnim mjestom</i>
ne	Gospodarski subjekt pruža usluge taxi prijevoza. Vozni park se sastoji od vozila koji isključivo koriste fosilna goriva. Planira se zapošljavanje vozača taxi vozila. <i>+ iako je djelatnost gospodarskog subjekta obuhvaćena u listi prihvatljivih djelatnosti, gospodarski subjekt ne pruža zelenu uslugu</i>
ne	Gospodarski subjekt se u manjem segmentu poslovanja bavi proizvodnjom električne energije iz vjetroelektrana. Planira se zapošljavanje osobnog vozača direktora. <i>+ iako gospodarski subjekt pruža zelenu uslugu obzirom da veći dio prihoda ne ostvaruje od te usluge, radno mjesto koje nije izravno vezano uz poslovne procese koji se odnose na zelenu uslugu ne može se smatrati zelenim radnim mjestom</i>

POSTUPAK DODJELE POTPORE

PROCES DONOŠENJA ODLUKA

ŠTO SE OČEKUJE OD POSLODAVACA PRILIKOM PREDAJE ZAHTJEVA?

Od poslodavaca se očekuje:

- Inicijalno određivanje da li je radno mjesto:
 - A. povezano s proizvodnjom zelenih proizvoda/ pružanjem zelenih usluga
 - B. povezano s uvođenjem ekološki prihvatljivih tehnologija i praksi

Radno mjesto mora zadovoljiti samo jednu od dvije navedene kategorije te sukladno odabiru poslodavac popunjava odgovarajuće obrasce.

A. U slučaju da je radno mjesto povezano s proizvodnjom zelenih proizvoda/ pružanjem zelenih usluga:

- jasan i sažet opis ukupnog poslovanja (opis proizvoda i usluga kojim se ostvaruje većina prihoda na razini gospodarskog subjekta)
- navođenje proizvoda i/ili usluga od kojih gospodarski subjekt ostvaruje prihode, a koje se smatraju zelenim, uz sažet i jasan opis na koji način se isti mogu svrstati pod jednu ili više od 4 kategorija (**Energija iz obnovljivih izvora i energetska učinkovitost, Smanjenje i uklanjanje onečišćenja, smanjenje emisije stakleničkih plinova te recikliranje i ponovna uporaba, Održivo upravljanje i očuvanje prirodnih resursa te prilagodba učincima klimatskih promjena, Usklađenost s okolišnim standardima, obrazovanje te podizanje svijesti šire javnosti**)
- procjena prihoda od prodaje zelenih proizvoda/usluga na razini gospodarskog subjekta
- uvrštavanje poveznice na službenu mrežnu stranicu gospodarskog subjekta, ukoliko je izrađena
- opis radnog mjesta iz kojeg se jasno može utvrditi povezanost s poslovnim procesom/ima koji rezultira zelenim proizvodima/uslugama, ukoliko manji dio prihoda ostvaruje od proizvodnje zelenih proizvoda/pružanja zelenih usluga

B. U slučaju da je radno mjesto izravno povezano s uvođenjem ekološki prihvatljivih proizvodnih procesa i praksi:

- jasan i sažet opis poslovnog procesa od kojeg gospodarski subjekt ostvaruje prihode, a u okviru kojeg je uvedena ekološki prihvatljiva tehnologija ili praksa
- jasan i sažet opis uvedenih ekološki prihvatljivih tehnologija i praksi, na koji način se iste mogu svrstati pod jednu ili više od 3 kategorije (**Energija iz obnovljivih izvora i energetska učinkovitost, Smanjenje i uklanjanje onečišćenja, smanjenje emisije stakleničkih plinova te recikliranje i ponovna uporaba, Održivo upravljanje i očuvanje prirodnih resursa te prilagodba učincima klimatskih promjena**), te koji su rezultati transformiranih poslovnih procesa gospodarskog subjekta (% smanjenja emisija stakleničkih plinova, % korištenja recikliranih sirovina, % povećanja korištenja energije iz obnovljivih izvora itd.)
- opis radnog mjesta iz kojeg se jasno može utvrditi povezanost s uvedenim ekološki prihvatljivim tehnologijama i praksama i/ili povezanost s poslovnim procesima koji su izmijenjeni uvedenim ekološki prihvatljivim tehnologijama i praksama

DIGITALNA RADNA MJESTA – NAČELA

ZA KOJE GOSPODARSKE DJELATNOSTI SE MOŽE DODIJELITI POTPORA?

Potpora se može dodijeliti svim gospodarskim subjektima, neovisno o djelatnosti koju gospodarski subjekt obavlja.

KOJA SE RADNA MJESTA MOGU SMATRATI DIGITALNIMA?

Digitalna radna mjesta su radna mjesta i poslovi za čije obavljanje osoba mora posjedovati visoko specijalizirane, napredne IKT vještine, odnosno posjedovati znanja u sljedećim područjima:

- IKT programiranje
- razvoj aplikacija
- poslovna analiza
- digitalni marketing
- kreiranje digitalnog sadržaja
- digitalni dizajn
- vizualizacija podataka
- upravljanje digitalnim proizvodima
- podatkovna znanost
- dizajn korisničkog iskustva
- robotika
- razvoj algoritama i/ili proizvoda koji koriste umjetnu inteligenciju/strojno učenje
- razvoj rješenja za internet stvari (senzori, pametni kućanski uređaji) i dr.

OPISI POSLOVA I PRIMJERI RADNIH MJESTA

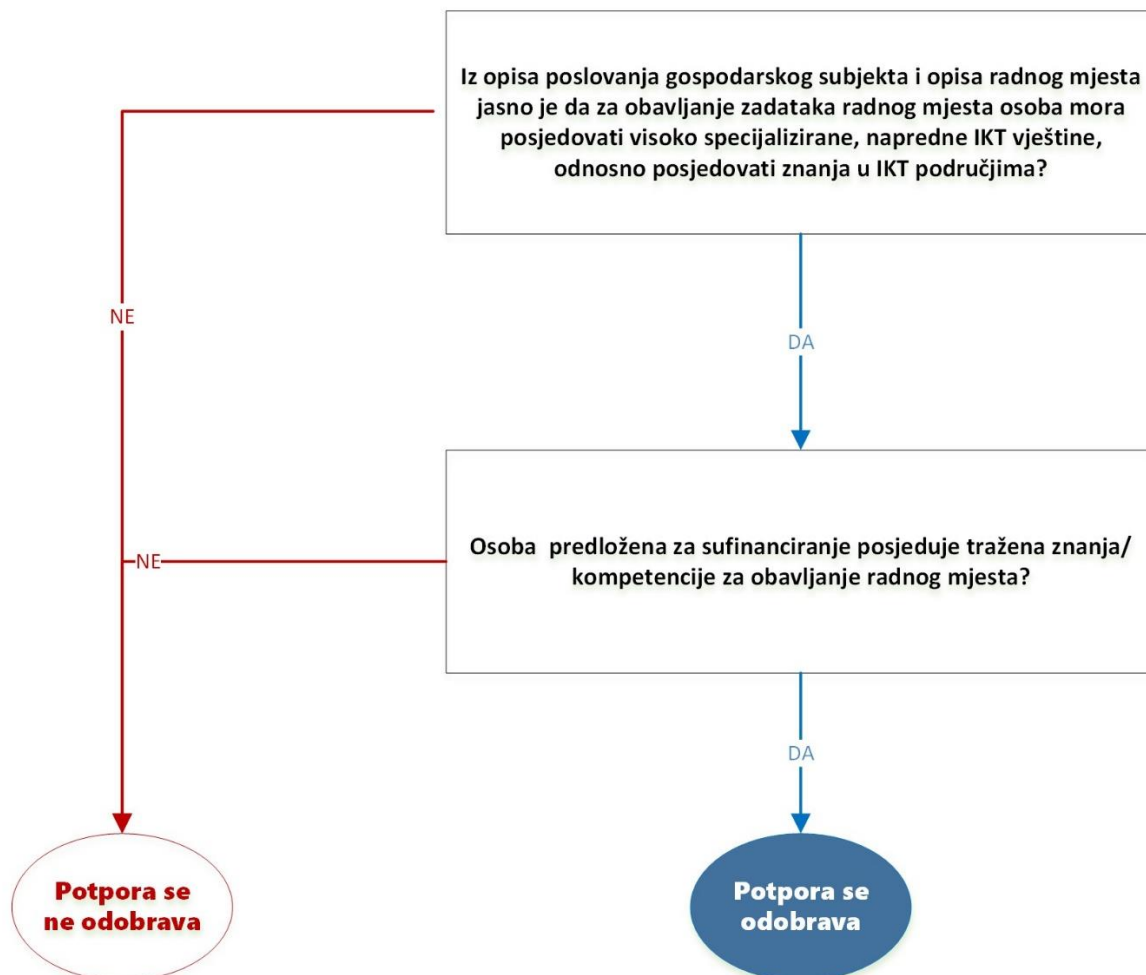
Područje	Opći opis poslova	Primjeri radnih mjesta
IKT programiranje	<ul style="list-style-type: none"> • Pisanje i testiranje koda za softverske aplikacije, sustave ili web stranice • Otklanjanje grešaka i održavanje postojećih kodnih baza • Suradnja s drugim programerima, voditeljima projekata i dizajnerima • Integracija softverskih komponenti i programa trećih strana 	Softverski programer/ka Web programer/ka Sistemski programer/ka Programer/ka aplikacija
Razvoj aplikacija	<ul style="list-style-type: none"> • Dizajniranje i izgradnja aplikacija za razne platforme (web, mobilni, desktop). • Rad s korisničkim zahtjevima za razvoj funkcionalnih specifikacija • Suradnja s UI/UX dizajnerima za poboljšanje korisničkog iskustva. • Testiranje i ažuriranje aplikacija za bolje performanse i sigurnost 	Razvojni programer/ka Programer/ka za mobilne uređaje Frontend programer/ka Backend programer/ka
Poslovna analiza	<ul style="list-style-type: none"> • Analiziranje poslovnih procesa i zahtjeva • Identificiranje područja za poboljšanje unutar tvrtke • Dokumentiranje i prezentiranje nalaza i prijedloga • Posredovanje između poslovnih dionika i IT timova 	Poslovni analitičar/ka Analitičar/ka procesa Analitičar/ka zahtjeva Analitičar/ka poslovnih sustava
Digitalni marketing	<ul style="list-style-type: none"> • Razvijanje strategija online marketinga • Upravljanje društvenim mrežama i kampanjama • Analiza prometa na webu i metrika angažmana kupaca • Kreiranje i optimizacija digitalnih oglašivačkih kampanja 	Menadžer/ica digitalnog marketinga Specijalist/ica za SEO Menadžer/ica društvenih mreža Specijalist/ica za sadržajni marketing
Kreiranje digitalnog sadržaja	<ul style="list-style-type: none"> • Proizvodnja digitalnog sadržaja poput fotografija, videa i grafika • Upravljanje sadržajem na različitim digitalnim platformama • Suradnja s marketinškim timovima za usklađivanje sadržaja • Analiza i optimizacija sadržaja za angažman publike • Video-produkcija korištenjem visokodigitalnih alata • Produkcija zvuka 	Specijalist/ica za digitalne medije Kreator/ica multimedijalnog sadržaja Umjetnik/ica multimedije Multimedijski producent/ica Digitalni grafički i video dizajner/ica Audio inženjer/ka

Digitalni dizajn	<ul style="list-style-type: none"> • Dizajniranje vizualnog sadržaja za digitalne medije • Kreiranje korisničkih sučelja za web stranice i aplikacije • Suradnja s programerima za implementaciju dizajna • Praćenje trendova u dizajnu i softveru 	<p>Grafički dizajner/ica</p> <p>Dizajner/ica UI</p> <p>Vizualni/a dizajner/ica</p> <p>Dizajner/ica interakcija</p>
Vizualizacija podataka	<ul style="list-style-type: none"> • Stvaranje vizualnih prikaza podataka • Tumačenje složenih skupova podataka i komunikacija uvida • Korištenje alata i softvera za vizualizaciju • Suradnja s analitičarima podataka i znanstvenicima • Korištenje alata i softvera za digitalno projektiranje i arhitekturu 	<p>Specijalist/ica za vizualizaciju podataka</p> <p>Analitičar/ka poslovne inteligencije</p> <p>Analitičar/ka podataka</p> <p>Inženjer/ka arhitekture</p> <p>Inženjer/ka geodezije i geoinformatike</p>
Upravljanje digitalnim proizvodima	<ul style="list-style-type: none"> • Nadzor nad razvojem i životnim ciklusom digitalnih proizvoda • Definiranje vizije i strategije proizvoda • Suradnja s interdisciplinarnim timovima • Analiza tržišnih trendova i povratnih informacija kupaca 	<p>Menadžer/ica digitalnih proizvoda</p> <p>Tehnički/a menadžer/ica proizvoda</p> <p>Menadžer/ica razvoja proizvoda</p>
Podatkovna znanost	<ul style="list-style-type: none"> • Analiziranje velikih skupova strukturiranih i nestrukturiranih podataka • Razvoj algoritama i prognostičkih modela • Suradnja s poslovnim i IT dionicima • Komunikacija nalaza ne-tehničkoj publici 	<p>Znanstvenik/ica podataka</p> <p>Inženjer/ka strojnog učenja</p> <p>Analitičar/ka podataka</p> <p>Statistički/a analitičar/ka</p>
Dizajn korisničkog iskustva	<ul style="list-style-type: none"> • Dizajniranje i poboljšanje upotrebljivosti proizvoda • Provođenje istraživanja i testiranja korisnika • Stvaranje wireframeova, priča i prototipova • Suradnja s programerima i menadžerima proizvoda 	<p>Dizajner/ica korisničkog iskustva</p> <p>Dizajner/ica interakcija</p> <p>Istraživač/ica korisnika</p> <p>Dizajner/ica UX/UI</p>
Robotika	<ul style="list-style-type: none"> • Dizajniranje, izgradnja i testiranje robotskih sustava • Programiranje robota za specifične zadatke • Integracija robotike s drugim tehnologijama • Istraživanje i razvoj novih robotskih tehnologija 	<p>Inženjer/ka robotike</p> <p>Inženjer/ka automatizacije</p> <p>Tehničar/ka robotike</p> <p>Inženjer/ka mehatronike</p>
Razvoj algoritama i proizvoda koristeći AI/ML	<ul style="list-style-type: none"> • Dizajniranje i razvoj algoritama za primjene AI i ML • Implementacija modela strojnog učenja 	<p>Inženjer/ka AI/ML</p> <p>Razvojni programer/ka algoritama</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Analiza podataka za poboljšanje učinka algoritama • Suradnja s znanstvenicima podataka i inženjerima 	<p>Znanstvenik/ica podataka</p> <p>Znanstvenik/ica strojnog učenja</p>
Razvoj rješenja za internet stvari (senzori, pametni kućanski uređaji) i dr.	<ul style="list-style-type: none"> • Integracija senzora i pametnih uređaja • Upravljanje i analiza podataka s uređaja IoT • Osiguravanje sigurnosti i povezivosti IoT mreža 	<p>IoT programer/ka</p> <p>Arhitekt/ica IoT rješenja</p> <p>Inženjer/ka ugrađenih sustava</p> <p>Menadžer/ica proizvoda IoT</p>

POSTUPAK DODJELE POTPORE

PROCES DONOŠENJA ODLUKA

ŠTO SE OČEKUJE OD POSLODAVACA PRILIKOM PREDAJE ZAHTJEVA?

Od poslodavaca se očekuje:

- o jasan i sažet opis ukupnog poslovanja (opis proizvoda i usluga kojim se ostvaruje većina prihoda na razini gospodarskog subjekta)
- o opis radnog mjesta iz kojeg se jasno može utvrditi da za obavljanje zadataka osoba mora posjedovati visoko specijalizirane, napredne IKT vještine

DODATAK

OKOLIŠNI CILJEVI – RAZRADA

Okolišni ciljeva na način kako su utvrđeni u Uredbi (EU) 2020/852 o uspostavi okvira za olakšavanje održivih ulaganja:

1. ublažavanje klimatskih promjena

gospodarska djelatnost koja znatno doprinosi stabilizaciji koncentracija stakleničkih plinova u atmosferi na razini kojom se sprečava opasno antropogeno uplitanje u klimatski sustav u skladu s dugoročnim ciljem Pariškog sporazuma u pogledu temperature izbjegavanjem ili smanjenjem emisija stakleničkih plinova ili povećavanjem uklanjanja stakleničkih plinova, među ostalim s pomoću inovacija u području procesa ili proizvoda, na sljedeće načine:

- A. proizvodnjom, prijenosom, skladištenjem, distribucijom ili uporabom obnovljive energije u skladu s Direktivom (EU) 2018/2001, među ostalim uporabom inovativne tehnologije s potencijalom za znatne uštede u budućnosti ili potrebnim jačanjem ili proširenjem mreže;
- B. poboljšanjem energetske učinkovitosti, osim za djelatnosti proizvodnje energije iz krutih fosilnih goriva
- C. povećanjem čiste ili klimatski neutralne mobilnosti
- D. prelaskom na uporabu obnovljivih materijala iz održivih izvora
- E. povećanjem uporabe okolišno sigurnih tehnologija hvatanja i uporabe ugljika te hvatanja i skladištenja ugljika kojima se ostvaruje neto smanjenje emisija stakleničkih plinova;
- F. jačanjem kopnenih ponora ugljika, među ostalim izbjegavanjem krčenja i degradacije šuma, obnovom šuma, održivim upravljanjem i obnovom obradivih zemljišta, travnjaka i močvarnih zemljišta, pošumljavanjem i regenerativnom poljoprivredom
- G. uspostavljanjem energetske infrastrukture potrebne za omogućavanje dekarbonizacije energetskih sustava
- H. proizvodnjom čistih i učinkovitih goriva iz obnovljivih ili ugljično neutralnih izvora

2. prilagodba klimatskim promjenama

gospodarska djelatnost koja:

- A. uključuje rješenja za prilagodbu kojima se znatno smanjuje rizik od štetnog učinka trenutačne klime i očekivane buduće klime na tu gospodarsku djelatnost ili se znatno smanjuje taj štetan učinak, bez povećanja rizika od štetnog učinka na ljude, prirodu ili imovinu;
- B. pruža rješenja za prilagodbu kojima se znatno doprinosi sprečavanju ili smanjenju rizika od štetnog učinka trenutačne klime i očekivane buduće klime na ljude, prirodu ili imovinu, bez povećanja rizika od štetnog učinka na druge ljude, prirodu ili imovinu

3. održiva uporaba i zaštita vodnih i morskih resursa

gospodarska djelatnost koja znatno doprinosi postizanju dobrog stanja vodnih tijela, uključujući tijela površinske i podzemne vode, ili sprečavanju pogoršanja vodnih tijela koja su već u dobrom stanju, ili se znatno

doprinosi postizanju dobrog stanja okoliša morskih voda ili sprečavanju pogoršanja morskih voda ako su već u dobrom stanju okoliša, na sljedeće načine:

- A. zaštitom okoliša od štetnih učinaka ispuštanja komunalnih i industrijskih otpadnih voda, uključujući kontaminante koji su predmet novonastale zabrinutosti poput farmaceutskih proizvoda i mikroplastike, primjerice osiguravanjem odgovarajućeg prikupljanja, obrade i ispuštanja komunalnih i industrijskih otpadnih voda
- B. zaštitom ljudskog zdravlja od štetnog učinka bilo kakvog zagađenja vode namijenjene za ljudsku potrošnju tako da se osigura da ta voda ne sadržava mikroorganizme, parazite i tvari koje predstavljaju potencijalnu opasnost za ljudsko zdravlje te poveća pristup ljudi čistoj vodi za piće
- C. poboljšanjem upravljanja vodama i učinkovitošću, među ostalim zaštitom i poboljšanjem stanja vodnih ekosustava, promicanjem održive uporabe vode dugoročnom zaštitom raspoloživih vodnih resursa, uključujući primjenu mjera kao što su ponovna uporaba vode, osiguravanjem postupnog smanjenja emisija onečišćujućih tvari u površinske i podzemne vode, doprinosanjem ublažavanju posljedica poplava i suša odnosno bilo kojom drugom aktivnošću kojom se štiti ili poboljšava kvalitativno i količinsko stanje vodnih tijela
- D. osiguravanjem održive uporabe usluga morskog ekosustava ili doprinosom dobrom stanju okoliša morskih voda, među ostalim zaštitom, očuvanjem ili obnovom morskog okoliša te sprečavanjem ili smanjenjem unosâ u morski okoliš

4. prijelaz na kružno gospodarstvo

gospodarska djelatnost koja doprinosi sprečavanju nastanka otpada, ponovnoj uporabi i recikliranju, ako se tom djelatnošću:

- A. u proizvodnji učinkovitije upotrebljavaju prirodni resursi, uključujući biosirovine iz održivih izvora i ostale sirovine, među ostalim:
 - i. smanjenjem uporabe primarnih sirovina ili povećanjem uporabe nusproizvoda i sekundarnih sirovina; ili
 - ii. mjerama za učinkovito iskorištavanje resursa i energije
- B. povećavaju trajnost, mogućnost popravka, nadogradnja ili ponovna uporabljivost proizvoda, posebice u djelatnostima dizajniranja i proizvodnje
- C. povećava mogućnost recikliranja proizvoda, uključujući mogućnost recikliranja pojedinačnih materijala sadržanih u tim proizvodima, među ostalim zamjenom ili smanjenom uporabom proizvoda i materijala koji se ne mogu reciklirati, posebice u djelatnostima dizajniranja i proizvodnje
- D. znatno smanjuje udjel opasnih tvari i zamjenjuju posebno zabrinjavajuće tvari u materijalima i proizvodima tijekom njihova životnog ciklusa, u skladu s ciljevima utvrđenim u pravu Unije, među ostalim zamjenom tih tvari sigurnijim alternativama i osiguravanjem sljedivosti
- E. produljuje uporaba proizvoda, među ostalim s pomoću ponovne uporabe, dizajna u cilju dugovječnosti, prenamjene, rastavljanja, ponovne proizvodnje, nadogradnje i popravaka te dijeljenja proizvoda
- F. povećava uporaba sekundarnih sirovina i njihova kvaliteta, među ostalim visokokvalitetnim recikliranjem otpada

- G. sprečava ili smanjuje stvaranje otpada, uključujući stvaranje otpada vađenjem minerala te otpad nastao gradnjom i rušenjem zgrada
- H. povećava priprema za ponovnu uporabu i recikliranje otpada
- I. povećava razvoj infrastrukture za gospodarenje otpadom koja je potrebna za sprečavanje, za pripremu za ponovnu uporabu i za recikliranje, pri čemu se osigurava da se oporabljeni materijali recikliraju kao visokokvalitetna sekundarna ulazna sirovina u proizvodnji, čime se izbjegava proizvodnja reciklata niže vrijednosti
- J. minimizira spaljivanje otpada i izbjegava odlaganje otpada, među ostalim na odlagališta otpada, u skladu s načelima hijerarhije otpada
- K. izbjegava i smanjuje smeće

5. sprečavanje i kontrola onečišćenja

gospodarska djelatnost koja doprinosi zaštiti okoliša od onečišćenja na sljedeće načine

- A. sprečavanjem ili, ako to nije izvedivo, smanjenjem emisija onečišćujućih tvari u zrak, vodu ili zemlju, a koje nisu emisije stakleničkih plinova
- B. poboljšanjem razine kvalitete zraka, vode ili tla u područjima u kojima se obavlja gospodarska djelatnost uz istodobno minimiziranje bilo kojeg štetnog učinka i rizika za ljudsko zdravlje i okoliš
- C. smanjenjem ili minimiziranjem bilo kojeg štetnog učinka proizvodnje te uporabe i odlaganja kemikalija na ljudsko zdravlje i okoliš
- D. čišćenjem smeća i drugih onečišćenja

6. zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava

gospodarska djelatnost koja doprinosi postizanju dobrog stanja ekosustavâ ili zaštiti ekosustavâ koji su već u dobrom stanju, i to:

- A. očuvanjem prirode i bioraznolikosti, među ostalim postizanjem povoljnog stanja očuvanosti prirodnih i poluprirodnih staništa i vrsta ili sprečavanjem njihova pogoršanja ako se njihovo stanje očuvanosti već smatra povoljnim te zaštitom i obnovom kopnenih, morskih i drugih vodnih ekosustava kako bi se poboljšalo njihovo stanje i unaprijedila njihova sposobnost pružanja usluga ekosustava
- B. održivom uporabom zemljišta i upravljanjem njime, uključujući primjerenu zaštitu bioraznolikosti tla, neutralnost degradacije zemljišta i remedijaciju onečišćenih lokacija
- C. održivim poljoprivrednim praksama, uključujući one kojima se doprinosi poboljšanju bioraznolikosti ili zaustavljanju odnosno sprečavanju degradacije tala i drugih ekosustava, krčenja šuma ili gubitka staništa
- D. održivim gospodarenjem šumama, uključujući prakse te uporabe šuma i šumskih zemljišta, kojim se doprinosi poboljšanju bioraznolikosti ili zaustavljanju odnosno sprečavanju degradacije ekosustavâ, krčenja šuma i gubitka staništa